

แถลงข่าวความก้าวหน้าโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี

เรียบเรียงโดยนายเกรียงไกร สีสานมัน
ส่วนน้ำเสี้ยวอุตสาหกรรม

นายวิจารณ์ สิมมาฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้แถลงข่าวความก้าวหน้าโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2559 ซึ่งได้เปิดเผยว่ากรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 3/2558ระหว่างวันที่ 7 -12 กันยายน พ.ศ. 2558 ซึ่งสรุปผลได้ว่า คุณภาพน้ำทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินโดยสามารถอุปโภคและบริโภคน้ำได้แต่ต้องผ่านการกรองและต้มฆ่าเชื้อโรคก่อน ขณะที่พืชผักส่วนใหญ่มีค่าตะกั่วอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้นกะเพราที่พบมีค่าเกินมาตรฐานอาหารฯ อยู่บ่อยครั้ง ส่วนดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้บน มีค่าตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยและการเกษตรกรรม ซึ่งกำหนดให้มีตะกั่วปนเปื้อนไม่เกิน 400 มก./กก. และดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ล่าง มีค่าอยู่ในมาตรฐานคุณภาพดินฯ สำหรับตะกอนดินท้องน้ำลำห้วยคลิตี้ พบว่า ในบริเวณท้ายโรงแต่งแร่ยังคงมีการปนเปื้อนตะกั่วในปริมาณสูง ส่งผลให้พบปริมาณตะกั่วในสัตว์น้ำดิน เช่น ปู และหอย มีระดับการปนเปื้อนไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอาหารฯซึ่งได้มีการอธิบายผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ให้น้ำท่าท้องถิ่น และชาวบ้านทราบอย่างเป็นทางการเป็นประจำและต่อเนื่อง

สำหรับข้อห่วงใยในเรื่องการปนเปื้อนสารตะกั่วจากลำห้วยคลิตี้ลงสู่ลำคลอง ซึ่งจะไหลลงเขื่อนศรีนครินทร์ ไปสู่มแม่น้ำแม่กลอง และผู้ใช้น้ำในกรุงเทพมหานครนั้นกรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแม่กลอง ปีละ 1 ครั้ง เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนต่อแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถสรุปสถานการณ์ได้ว่า คุณภาพน้ำ และสัตว์น้ำมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินฯ และมาตรฐานอาหารฯ ส่วนตะกอนท้องน้ำพบว่ามีการปนเปื้อนสารตะกั่วในปริมาณต่ำ ทั้งนี้ การฟื้นฟูห้วยคลิตี้มีกิจกรรมที่เป็นการรบกวนสิ่งแวดล้อม จึงต้องทำการเฝ้าระวังผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ โดยหากพบการฟุ้งของตะกอนเกินกว่าที่กำหนดจะหยุดการดำเนินงานจนกว่าคุณภาพน้ำจะกลับคืนสู่สภาพธรรมชาติ หากพบปัญหากรมควบคุมมลพิษจะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชาวบ้านในพื้นที่ทราบโดยทันที

รูปที่ 1 นายวิจารณ์ สิมมาฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
แถลงข่าวความก้าวหน้าการดำเนินงาน

ในส่วนการดำเนินงานฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว กรมควบคุมมลพิษ ได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้เป็นที่ปรึกษา ดำเนินการศึกษาแนวทางการฟื้นฟู การสำรวจและออกแบบรายละเอียดก่อสร้างหลุมฝังกลบตะกอนปนเปื้อนสารตะกั่ว และการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในสิ่งแวดล้อมลำห้วยคลิตี้ ทั้งนี้ ในการดำเนินโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติลำคลองงู พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำโจน และพื้นที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดกาญจนบุรีซึ่งอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตของหน่วยงานดังกล่าว

ด้านงบประมาณได้ประสานสำนักงบประมาณเพื่อขอตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2559 จำนวน 593,146,000 บาท ซึ่งปัจจุบันได้รับงบประมาณผูกพันประจำปี พ.ศ. 2559-2561 และในปีงบประมาณพ.ศ. 2559 กรมควบคุมมลพิษ ได้รับงบประมาณหมวดลงทุนเพื่อดำเนินงานจำนวน 116,849,800 ล้านบาท ซึ่งการดำเนินงานประกอบด้วย 1. การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยซึ่งจะดำเนินการบริเวณบ่อหินผุใกล้กับบริเวณเหมืองที่แร่ตะกั่วถูกขุดออกมาตั้งแต่แรก 2. การฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ด้วยการดูดตะกอนท้องน้ำและตะกอนหน้าฝายดักตะกอนเพื่อนำไปฝังกลบยังหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย 3. การฟื้นฟูพื้นที่บริเวณโรงแต่งแร่เดิมและพื้นที่ปนเปื้อนเนื่องจากกิจกรรมแต่งแร่ด้วยการขุดดินที่ปนเปื้อนสูงไปยังหลุมฝังกลบ ปกคลุมด้วยดินสะอาด หรือปิดทับด้วยปูนซีเมนต์ในบริเวณได้ถุนบ้านประชาชน 4. การสร้างฝายดักตะกอนเพิ่มเติมอีก 2 แห่ง เพื่อลดความจำเป็นในการขุดลอกตะกอนตลอดแนวลำห้วย 5. การจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของการปนเปื้อนของพื้นที่ เพื่อให้คำแนะนำในการเพาะปลูกพืชหรือใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นๆ ในอนาคต และ 6. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการและรายงานผลการดำเนินงานให้กับสาธารณชนและประชาชนในพื้นที่ซึ่งจะดำเนินการในลักษณะคณะกรรมการไตรภาคี

รูปที่ 2 และ รูปที่ 3 นายวิจารณ์ สิมานายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ พร้อมคณะอนุกรรมการคลิตี้ฯ ร่วมแถลงข่าวความก้าวหน้าการดำเนินงาน

นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ ยังได้จัดทำ “โครงการรักษ้ำป่า รักษ้ำน้ำ รักษาคลิตี้” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาพื้นที่ป่าไม้ในบริเวณพื้นที่ที่จะดำเนินการฟื้นฟูการปนเปื้อน และปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้เห็นความสำคัญของพื้นที่ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ด้วยการดำเนินกิจกรรมเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกัน ซึ่งมีกิจกรรมทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษา โดยมีการมอบอุปกรณ์การศึกษา และทุนการศึกษาให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลิตี้ล่าง เพื่อสำรวจจัดทำบัญชีต้นไม้ใหญ่ในพื้นที่รองรับการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้